

РЕШЕНИЕ

№ 22063

гр. София, 02.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, ХХVII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 15.05.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Калина Пецова

ЧЛЕНОВЕ: Георги Терзиев

Ралица Рачкова

при участието на секретаря Евелина Пеева и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **1500** по описа за **2026** година докладвано от съдия Калина Пецова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл.14, ал.3 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ). Образувано е по касационна жалба, подадена от Общинска служба по земеделие-Западна, към Областна дирекция „Земеделие“ – С. град, с адрес: [населено място], [улица], ет.8, срещу Решение на Софийски районен съд № 21433 от 24.11.2025г. г., постановено по гражданско дело № 18287/2025 г., по описа на съда, 165 състав, с което е обявено за нищожно решение № Г1 от 25.07.2000 г. на Поземлена комисия Б., постановени по преписка по заявление с вх. № 11558 от 24.07.1992 г., подадено от М. Д. П. за възстановяване правото на собственост на наследниците на В. Н. Н..

В касационната жалба се излагат доводи за наличие на касационно основание по смисъла на чл. 209, ал.1, т. 3 от АПК. Според касатора оспореният съдебен акт не е съобразен със събрания доказателствен материал, както и е постановен при липса на мотиви. Развити са съображения, че Софийският районен съд се е произнесъл по недопустима жалба, тъй като за жалбоподателя в първоинстанционното производство М. Д. П. липсва правен интерес от оспорване на решение № Г1 от 25.07.2000 г. на Поземлена комисия Б., поради благоприятните за нея правни последици от неговото действие.

На следващо място в касационната жалба се твърди, че неправилно е прието съществуването на две решения с Г1 от 25.07.2000 г., издадени от Поземлена комисия Б.. Пояснява се, че от поземлената комисия е било прието само едно решение, а второто представено е препис, като наличието на различни имена на членовете на комисията се дължи на причини от технически

характер, свързани с използването на софтуерния продукт за обработка на документи.

Изразено е искане за отмяна на оспореното решение на Софийския районен съд, като бъде постановено друго, с което се отхвърля подадената от М. Д. П. жалба срещу решение с № Г1 от 25.07.2000 г. на Поземлена комисия Б..

В съдебно заседание касаторът се представлява от адвокат Б. С., която поддържа жалбата, на изложените в същата основания. Претендира разноски.

Ответникът по касация – М. Д. П. се представлява от адвокат Г. С., който оспорва жалбата като неоснователна и заявява искане за нейното отхвърляне, на основания, изложени в писмен отговор на жалбата. Претендира разноски. Представя писмена защита.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на жалбата.

Административен съд София-град, VII-ми касационен състав, след като взе предвид становищата на страните и наведените касационни основания и извърши цялостен преглед за законосъобразност на обжалваното решение по реда на чл. 217 и следващите от АПК, намери следното:

Касационната жалба е процесуално допустима като подадена от лице, легитимирано да обжалва, срещу акт, подлежащ на касационен контрол и в законоустановения за това четиринадесетдневен преклузивен срок.

Разгледана по същество касационната жалба е НЕОСНОВАТЕЛНА.

От фактическа страна Софийският районен съд е приел следното: От страна на М. Д. П. е било подадено Заявление с вх. № 11588 от 24.07.1992 г. пред Поземлена комисия Б. относно възстановяване правото на собственост на земи в съществуващи или възстановими стари граници в землището на [населено място]. Представено е Удостоверение за наследници с изх. № РБН19-ГР94-828 от 26.03.2019 г., издадено от Столична община, [населено място], от което се установява, че М. Д. П. е наследник на В. Н. Н.. По повод на подаденото заявление, от ПК Б. са постановени 2 административни акта - два броя решение с № Г1 от 25.07.2000 г. на Поземлена комисия Б., постановени по преписка по заявление с вх. № 11558 от 24.07.1992 г., подадено от М. Д. П. за възстановяване правото на собственост на наследниците на В. Н. Н.. Не са установени данни за наличие на проведено производство по обжалване на така постановените административни актове. Съдът е установил служебно, че 2 броя решения, постановени по заявлението са обявени за нищожни с влезли в сила съдебни актове.

Във връзка със служебно изискана справка от Министерство на земеделието и храните за състава на Поземлена комисия- [населено място] към 29.05.2000г., съдът установил, че съставът е бил, както следва: Председател-Ч. М., Зам.- председател В. В., Секретар- П. П., Членове:Е. К. до 17.07.2000г.- датата на прекратяване на трудово правоотношение и К. Р., считано от 01.06.2000г., като са представени допълнителни споразумения от 29.05.2000г. с М. М., В. В., петко П., Е. К. и К. Р., подписани от министъра на земеделието и горите за назначаване на длъжности в Поземлена комисия- [населено място].

Служебно е изискано от Поземлена комисия- [населено място] да посочи броя издадени решения по административната преписка, която посочва, че се съхраняват 3 бр. отделни решения, всичките с №Г1/25.07.2000г. на ПК- Б. и е представена преписка с вх. №.11588/24.07.1992г. С така посочените решения е възстановено правото на собственост на наследниците на В. Н. Н. в съществуващи (възстановими) стари реални граници на нива от 1,281 дка, в м. „ К. равнище“, имот №012006 по картата на землището.

Съставът на комисията по всяко от решенията е както следва: Председател: инж.М. М., Секретар: П. П., Заместник- председател: инж.В. В., Членове: К. Р. и Е. И.. В третото решение Председател е

Е. Д., Секретар: П. П., членове К. Р. и Е. И..

Съдът извел от правна страна: С § 19, ал.1 от ПИД на АПК е прието, че индивидуалните административни актове по Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и правилника за прилагането му и отказите за издаването им, с изключение на тези, издадени от министъра на земеделието, храните и горите, могат да се обжалват пред районния съд по местонахождение на имота по реда на АПК . Нищожността е налице само при тежки пороци при издаването на административен акт до степен, че същият не поражда правни последици за адресатите си. Нищожни са тези административни актове, които поради радикални, основни и тежки недостатъци, се дисквалифицират като административни актове и въобще като юридически актове и се третираат от правото като несъществуващи, поради което изобщо не могат да породят правни последици. Във всеки отделен случай действителността на административния акт се преценява конкретно, с оглед тежестта на порока, от който е засегнат и дали той е годен да предизвика промяна в правната сфера на адресатите на акта. За да е нищожен един публичноправен акт, същият трябва да е засегнат от толкова тежък порок, който да прави невъзможно и недопустимо оставането му в правната действителност. Нищожният административен акт не поражда никакви правни последици за адресатите си и за да не създава правна привидност, когато съдът констатира такъв акт, следва да го отстрани от правния мир. За да не създава привидност при констатиране на основание за нищожност, законодателят е въвел изрични императивни разпоредби с цел задължителното ѝ прогласяване- по искане на жалбоподателя или служебно от съда, независимо дали е наведено такова оплакване в жалбата, дали е изтекъл срокът за обжалване на акта и без ограничения във времето.

С чл.168, ал.1 от АПК е предвидено, че съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства, да провери законосъобразността на административния акт на всички основания по чл. 146 АПК . Ограничението да се иска обявяването на нищожност се отнася само за хипотезата на проведен контрол за законосъобразност с отхвърлено оспорване, съгласно чл.177, ал.3 от АПК . При липса на компетентност е налице нищожност на индивидуалния административен акт.

Приел, че в случая оспореният административен акт е издаден от некомпетентен орган. Към датата на постановяване на оспорваното решение изискванията относно състава на ПК са уредени с разпоредбата на чл.60, ал.4 от ППЗСПЗЗ, в редакцията му с ДВ, бр.113/1999г., съгласно която ПК се състоят от председател, заместник- председател- инженер по горско стопанство или техник по специалността „Горско и ловно стопанство“, секретар и четен брой членове. Предмет на настоящото дело е Решение №Г1/25.07.2000г., постановено в състав: председател – инж.Е. Д., секретар – П. П. и членове К. Р. и Е. И.

Съдът установил, че не е спазено законовото изискване за членствения състав на ПК. Видно от приложеното към жалбата писмо Е. Д. е назначен на длъжността „Председател на ПК- Б.“ считано от 01.08.2002г., поради което към датата на постановяване на решението- 25.07.2000г. не е следвало да бъде част от състава на поземлената комисия. Видно от представения трудов договор, членът на поземлената комисия Е. И. е назначена на длъжност в ПК- Б., считано от 01.09.2000г., поради което същата не е следвало да бъде включвана в членствения състав на комисията към м.07.2000г. Отделно не е налице подписване на решението и посочване в състава на поземлената комисия на заместник- председател, за разлика от другите 2 идентични решения по преписката. Компетентността на всеки орган е определена в закон. Овластен от закона административен орган е този, чиято компетентност произтича от нарочна законова регламентация- ЗСПЗЗ, в редакцията му, действаща към датата на постановяване на обжалваното решение за възстановяване правата върху земеделски земи.

С оглед горното, съдът приел, че оспореният акт не е издаден от колективен орган в съответствие с предвидения от закона членствен състав и се явява нищожен на основание чл.146, т.1 от АПК. Така постановеното решение е правилно, по следните съображения:

На първо място, неоснователно е възражението за липса на правен интерес по отношение на М. Д. П.. Според касатора, това е така, поради обстоятелството, че с решение с № Г1 от 25.07.2000 г. на Поземлена комисия Б. на М. Д. П., като наследник на В. Н. Н. е възстановено правото на собственост на земи в съществуващи (възстановими) стари реални граници в землището на [населено място], относно заявления от нея имот № 012006, представляващ нива от 1.281 дка. Действително и с двете представени решения с № Г1 от 25.07.2000 г. на Поземлена комисия Б. е постановено възстановяване на правото на собственост на земи в съществуващи (възстановими) стари реални граници в землището на [населено място], относно заявления от М. П. имот № 012006. Същото е постановено и с представеното впоследствие трето решение с № Г1 от 25.07.2000 г. на ПК Б.. Съществуването, обаче на няколко административни актове, с един и същи номер и дата на издаване, издадени от един и същи орган, но различаващи се по съдържание, в случая относно състава на поземлената комисия и относно индивидуализацията на имота, пречат за упражняването на правата на ползване и разпореждане с имота, тъй като поставят под съмнение волеизявлението на административния орган. Упражняването на права, свързани с възстановения имот изисква наличие на безусловен извод, че описаният имот е възстановен на конкретното, посочено в акта лице по силата на волеизявление на компетентен административен орган. Именно такъв извод не може да бъде направен, поради съществуването на два и повече индивидуални административни актове, с един и същи номер, дата, издател и адресат, но различаващи се в съдържанието, защото всяко едно от решенията, в процесния случай, поставя под съмнение валидността на другото и е основание на М. Д. П. на бъде отказано да упражни права, свързани с възстановения имот.

С оглед на така изложеното, настоящият състав приема за правилен извода на Софийският районен съд за допустимост на разгледаната в първоинстанционното производство жалба, подадена от М. Д. П..

В АПК не са формулирани основания за нищожност на административните актове. Теорията и съдебната практика са възприели критерии, че такива са петте основания за незаконосъобразност по чл. 146 АПК, но тогава, когато нарушенията им са особено съществени. Нищожен е този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен. Съобразно това и с оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове, теорията е изградила следните критерии, кога един порок води до нищожност:

1. Всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта.
2. Порокът във формата е основание за нищожност, само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам - на липса на волеизявление.
3. Съществените нарушения на административно-производствените правила са основания за нищожност, също само ако са толкова съществени, че нарушението е довело до липса на волеизявление (например - поради липса на кворум).
4. Нарушенията на материалния закон касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен на посоченото основание би бил този акт, който изцяло е лишен от законова опора - т.е. не е издаден на основание нито една правна норма и същевременно засяга по отрицателен начин своя адресат. Само пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма, и липсата на каквото и да е основание и изобщо на възможност за който и да е орган да издаде акт с това съдържание би

довело до нищожност на посоченото основание.

5. Превратното упражняване на власт също е порок, водещ до незаконосъобразност като правило и само, ако преследваната цел не може да се постигне с никакъв акт, посоченият порок води до нищожност.

Правилно е прието от Софийския районен съд, че към момента на постановяване на решение № Г1 от 25.07.2000 г. на ПК Б. изискванията относно състава на поземлената комисия са регламентирани с разпоредбата на чл.60, ал.4 от Правилника за прилагане на Закона за земеделските земи (ППЗСПЗЗ), в редакцията му от ДВ, бр. 113/1999 г. Съгласно същата поземлените комисии се състоят от председател, заместник-председател - инженер по горско стопанство, или техник по специалността „Горско и ловно стопанство“, секретар и четен брой членове. Председателят, заместник-председателят и секретарят на комисията и определените от Министерството на земеделието, горите и аграрната реформа нейни членове задължително се назначават на щат. На останалите членове на комисията се заплаща съгласно действащите нормативни актове. Процесното решение на ПК Б. с № Г1 от 25.07.2000 г. е от комисия със състав, както следва: председател Е. Д., секретар П. П. и членове: К. Р. и Е. И.. Следователно, съставът на комисията при приемането и на двете решения се състои от председател, секретар и двама членове, което е четен брой. В този смисъл изискванията на чл. 60, ал.4 ППЗСПЗЗ (ДВ, бр.113/1999 г.) са спазени. Видно от писмо изх. №11066-92/27.10.2023 г. на Министерство на земеделието и храните, че към. 29.05.2000 г. Поземлена комисия Б. е в състав: М. Г. М. – председател, В. Л. В. – зам.председател, П. В. П. – секретар, Е. Б. К. – изпълнител - оператор, К. Р. Р. – старши специалист. Установява се от заповед № 2540-ПК/13.07.2000 г. на министъра на земеделието и горите, че трудовият договор на Е. Б. К. от длъжността изпълнител-оператор в ПК Б. е прекратен, считано от 17.07.2000 г. Видно от писмо изх. №11066-92/27.10.2023 г. на Министерство на земеделието и храните, че към. 08.09.2000 г. Поземлена комисия Б. е в състав: М. Г. М. – председател, В. Л. В. – зам.председател, П. В. П. – секретар, Е. В. И. – изпълнител - оператор, К. Р. Р. – старши специалист. Представен е трудов договор № 2834-ПК/11.09.2000 г., сключен между министъра на земеделието и горите и Е. В. И., с който последната е назначена на длъжност изпълнител-оператор в ПК Б., считано от 01.09.2000 г.

От така представените писмени доказателства следва, че към датата на приемането на решение с № Г1 от 25.07.2000 г. на ПК Б. трудовият договор на члена на комисията Е. Б. К. е бил прекратен, а към датата на приемане на решение с № Г1 от 25.07.2000 г. трудовият договор с члена на комисията Е. В. И. все още не е бил сключен. Следователно и двете лица не са могли да бъдат част от състава на Поземлена комисия Б. към 25.07.2000 г. Последното означава, че персоналният състав на Поземлена комисия Б., посочен и в решение с № Г1 от 25.07.2000 г. не отговаря на изискванията на чл. 60, ал.4 ППЗСПЗЗ (ДВ, бр.113/1999 г.), защото се състои от председател, и двама члена, които не е следвало да фигурират в същата към този момент. Следователно, правилни са изводите на Софийския районен съд, че съставът на ПК Б., посочен в решение с № Г1 от 25.07.2000 г. не съответства на закона, поради което и не може да се приеме, че решението е остановено от компетентен административен отговор. Последното представлява основание за обявяването му за нищожно, както е сторил СРС.

По възражението за преписи: Служебно е известно че са налице три решения със същия номер, като две от тях са обявени за нищожни с окончателен акт. С първото се възстановява имот в местността К. равнище, имот № 012006 по картата на землището на [населено място], при граници: имот № 012007 – нива на неидентифициран собственик и имот № 000030 – местен път на Столична община. С второто от постановените решения на ПК Б. с № Г1 от 25.07.2000 г. се възстановява правото на собственост на наследниците на В. Н. Н. в съществуващи /възстановими/

стари реални граници на следния имот: нива от 1,281 дка, пета категория, местността К. равнище, имот № 012006 по картата на землището на [населено място], при граници: имот № 012008 – индивидуално застроена на Н. Д. М., имот № 012009 – нива на неидентифициран собственик и имот № 000030 – местен път на Столична община.

В процесното решение се възстановява същия имот, но при граници: имот № 012008 на Н. М., №012009 – неидентифициран и №000030 – местен път на Столична община.

Съгласно чл. 18ж, ал.1 ППЗСПЗС (ДВ, бр.113/1999 г.), поземлената комисия постановява решение за възстановяване правото на собственост в съществуващи или възстановими стари реални граници, в което се описват размерът и категорията на имота, неговото местоположение, границите, съседите, както и ограниченията на собствеността и основанията за тях. Видно от описанията на имота в текста на трите решения с № Г1 от 25.07.2000 г., имотът е с № 012006, представляващ нива от 1.281 дка, но посочените граници и съседи са различни.

От така изложеното следва, че не могат да бъдат приети за основателни твърденията, изложени в касационната жалба, че е издадено само едно решение с № Г1 от 25.07.2000 г., а другите са преписи, като поради техническа грешка, дължаща се на използвания софтуер е посочено различно име на член на комисията. Различия съществуват и по отношение на имота, чието възстановяване се иска, като същите са от естество, което не позволява този имот да бъде индивидуализиран според изискванията на закона.

Съобразно гореизложеното и поради липса на релевираните с жалбата касационни основания и на други такива по чл. 218, ал. 2 АПК, установени от касационната инстанция служебно, оспореното решение, като правилно, следва да бъде оставено в сила.

При този изход на спора на ответника по касация следва да бъдат присъдени разноски на основание чл. 143, ал. 3 от АПК. Съгласно чл.8, ал. 3 от Наредба № 1/2004 г. за възнагражденията за адвокатска работа за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела без определен материален интерес, извън случаите по ал. 2, възнаграждението е 1000 лв. Видно от представения договор за правна защита и съдействие № 095620 от 09.12.2024 г. заплатеното адвокатско възнаграждение е в размер на 500,00 лв., което е в по-нисък размер от предвиденото в Наредбата, поради което направеното възражение за прекомерност от страна на процесуалния представител на касатора не следва да бъде обсъждано.

По изложените съображения и на основание чл. 221, ал. 2 АПК Административен съд София – град, XXVII-ми касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение на Софийски районен съд № Решение на Софийски районен съд № 21433 от 24.11.2025г. г., постановено по гражданско дело № 18287/2025 г., по описа на съда, 165 състав.

ОСЪЖДА Общинска служба по земеделие-Западна, към Областна дирекция „Земеделие“ – С. град да заплати на М. Д. П., ЕГН [ЕГН], сумата от 500 /петстотин/ лв в равностойнства им в евро – 255.64 евро / двеста петдесет и пет евро и шестдесет и четири цента/, представляваща адвокатско възнаграждение за производството пред касационната инстанция.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ

ЧЛЕНОВЕ